

Olimpiada de Matematică

Faza locală, 2016

Barem de notare , clasa a X-a

1. a) Arătați că numărul $\log_{2015}2016$ este număr irațional;

b) Comparați numerele $\log_5 6$ și $\log_6 7$;

c) Calculați $E = \lg^3 5 + \lg^3 20 + \lg 8 \cdot \lg(0,25)$.

Soluție: a) Presupunem că numărul $\log_{2015}2016$ este rațional. Atunci există numerele $a, b \in \mathbb{N}^*$ astfel încât $\log_{2015}2016 = \frac{a}{b}$. Obținem $2016 = 2015^{\frac{a}{b}} \Leftrightarrow 2016^b = 2015^a$, relație imposibilă deoarece un număr e par și celălalt impar. (2p)

b) Aplicând inegalitatea mediilor pentru numerele pozitive $\log_6 5$ și $\log_6 7$ obținem $\sqrt{\log_6 5 \cdot \log_6 7} \leq \frac{\log_6 5 + \log_6 7}{2} = \frac{\log_6 35}{2} < \frac{\log_6 36}{2} = 1$, deci $\log_6 5 \cdot \log_6 7 < 1 \Leftrightarrow \log_6 7 < \log_5 6$. (2p)

c)
$$E = \lg^3 5 + (2\lg 2 + \lg 5)^3 + 3\lg 2 \cdot (-2\lg 2) = (1 - \lg 2)^3 + (1 + \lg 2)^3 - 6\lg^2 2 = 2$$
 (3p)

2. Determinați valorile lui $x \in \mathbb{Z}$ pentru care $\sqrt[3]{x^3 - 6x^2 + 12x + 29} \in \mathbb{Q}$.

Soluție: Pentru ca radicalul de ordin 3 dintr-un număr întreg să fie rațional, trebuie ca numărul de sub radical să fie cub perfect. (1p)

Deci există $y \in \mathbb{Z}$ astfel încât $x^3 - 6x^2 + 12x + 29 = y^3 \Leftrightarrow (x - 2)^3 + 37 = y^3 \Leftrightarrow y^3 - (x - 2)^3 = 37 \Leftrightarrow (y - x + 2)(y^2 + y(x - 2) + (x - 2)^2) = 37$. (3p)

Obținem că $y - x + 2$ este divizor al lui 37, deci $y - x + 2 = 1$ și $y^2 + y(x - 2) + (x - 2)^2 = 37$, ultima expresie fiind pozitivă pentru orice x și y . Rezolvând sistemul obținem $x = -2$ și $y = -3$ sau $x = 5$ și $y = 4$. (3p)

3. Fie a, b, c numere complexe astfel încât $|a - 1| = |b - 2| = |c + 3|$ și $a + b + c = 0$. Arătați că $|a - b + 1| = |a - c - 4| = |b - c - 5|$.

Soluție: Fie A, B, C punctele de afixe $a - 1, b - 2$, respectiv $c + 3$. Cum acestea au modulele egale deduce că triunghiul ABC este înscris într-un cerc cu centrul în originea sistemului de axe. (2p)

Din relația $a + b + c = 0$ deducem $a - 1 + b - 2 + c + 3 = 0$ și conform relației lui Sylvester obținem că afixul ortocentrului triunghiului ABC este 0, deci ortocentrul coincide cu centrul cercului circumscris. Obținem astfel că triunghiul ABC este echilateral. (3p)

Lungimile laturilor triunghiului ABC sunt $AB = |a - 1 - b + 2| = |a - b + 1|, AC = |a - c - 4|, BC = |b - c - 5|$ și cum $AB = AC = BC$ rezultă concluzia. (2p)

4. a) Fie A o mulțime finită, nevidă și $f: A \rightarrow A$ o funcție injectivă. Arătați că f este surjectivă.

b) Fie $f: \{1, 2, 3, \dots, 63\} \rightarrow \{1, 2, 3, \dots, 63\}$ o funcție astfel încât $f(1) + f(2) + f(3) + \dots + f(63) - 1 = 2016$. Arătați că f nu este injectivă.

Soluție: a) Considerăm $A = \{x_1, x_2, \dots, x_n\}$. Cum f este injectivă, deducem că valorile $f(x_1), f(x_2), \dots, f(x_n)$ sunt distincte, sunt în număr de n și fac parte din mulțimea A . Deoarece $\text{card}(A) = n$ va rezulta că $A =$

$\{f(x_1), f(x_2), \dots, f(x_n)\}$, deci imaginea funcției coincide cu codomeniul, în concluzie f este surjectivă. **(3p)**

b) Presupunem prin reducere la absurd că f este injectivă. Conform a) deduce că f este și surjectivă, deci $\{f(1), f(2), \dots, f(63)\} = \{1, 2, 3, \dots, 63\}$. **(2p)**

Relația $f(1) + f(2) + f(3) + \dots + f(63) - 1 = 2016$ devine $1 + 2 + 3 + \dots + 63 - 1 = 2016 \Leftrightarrow 2016 = 2017$, fals. **(2p)**